

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
--	---

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
ממרא	מאן דאמר												
ככותבת שאמרו בגרעינתה או בלא גרעינתה?	בעי רב פפא:									▲	◊	עט.	
עצם כשעורה, בקליפתה או בלא קליפתה, בלחה או ביבשה?	בעי רב אשי:									▲	◊	עט.	
רב אשי לא מבעיא ליה הא דרב פפא - גסה איתמר, כל כמה דגסה.										■		עט.	
רב פפא לא מבעיא ליה הא דרב אשי' לחה - שבולת מיקרי, שלא בקליפתה - אושלא מיקרי.										■		עט.	
כותבת הגסה שאמרו - יתירה מכביצה, וקים להו לרבנן דבהכי מיתבא דעתיה, בציר מהכי - לא מיתבא דעתיה.	רבה אמר רב יהודה:									◊	■	עט.	
מעשה והביאו לטעום את התבשיל, ולרבן גמליאל שתי כותבות ודלי של מים	מיתבי:									○	⚡	◊	עט.
העלום לסוכה	ואמרו: [רבן יוחנן בן זכאי ורבן גמליאל]									■	⚡	◊	עט.
לא מפני שהלכה כך, אלא שרצו להחמיר על עצמן.	ותני עלה:									■	⚡	◊	עט.
וכשתננו לו לרבי צדוק אוכל פחות מכביצה, נטלו במפה, ואכלו חוץ לסוכה, ולא בירך אחריו.	[רבי צדוק]									■	⚡	◊	עט.
הא כביצה - בעי סוכה.										■	⚡	עט.	
ואי סלקא דעתך כותבת הגסה שאמרו יתירה מכביצה, השתא שתי כותבות בלא גרעינן - לא הוו כביצה, כותבת הגסה וגרעינתה מי הוי יתירה מכביצה?											⚡	עט.	
אין, שתי כותבות בלא גרעינתן - לא הוו כביצה, כותבת הגסה וגרעינתה - הוי יתירה מכביצה.	רבי ירמיה:									!	◊	עט.	
היינו דאמרי אינשי: תרי קבי דתמרי, חד קבא דקשיתא וסריח.	רב פפא:									■		עט.	
התם היינו טעמא משום דהוו ליה פירי, ופירי לא בעו סוכה.	רבא:									!	◊	עט.	
כשהיינו לומדים תורה אצל רבי אלעזר בן שמוע הביאו לפנינו תאנים וענבים, ואכלנום אכילת עראי חוץ לסוכה.	מיתבי, אמר רבי:									■	⚡	◊	עט.
אכילת עראי - אין, אכילת קבע - לא											⚡	עט.	
אימא: אכלנום כאכילת עראי חוץ לסוכה.										!	◊	עט.	
איבעית אימא: אכלנום אכילת קבע, ואכלנו פת אכילת עראי בהדיהו חוץ לסוכה.										!	◊	עט.	
לימא מסייע ליה:										■		עט.	
לפיכך אם השלים במיני תרגימא - יצא.	[תניא]									■	■	◊	עט.
ואי סלקא דעתך פירי בעו סוכה - ליתני פירות										■		עט.	
מאי מיני תרגימא - פירות.										⚡	◊	עט.	
ואיבעית אימא: באתרא דלא שכיחי פירי.										⚡	◊	עט.	
כותבת הגסה שאמרו חסרה מכביצה.	רב זביד:									◊	■	◊	עט.
שאור בכזית, חמץ בככותבת.	דתנן, בית שמאי:									■	■	◊	עט.
מאי טעמא דבית שמאי?	והוינן בה:									▲	■	עט.	
נכתוב רחמנא חמץ, ולא בעי שאור, ואנא אמינא: ומה חמץ שאין חמוצו קשה - אסור בכזית, שאור שחמוצו קשה - לא כל שכן. מדפלגינהו רחמנא - לימדה לך: שיעורו של זה לא כשיעורו של זה, שאור בכזית וחמץ בככותבת.										!	■	◊	עט.
ואי סלקא דעתך כותבת הגסה שאמרו יתירה מכביצה, מכדי בית שמאי אשיעורא דנפיש מכזית קא מהדרי - ליתני כביצה ואי נמי כי הדדי נינהו - ניתני כביצה אלא לאו שמע מינה: כותבת פחותה מכביצה.											■	עט.	
ממאי? דילמא לעולם אימא לך: כותבת הגסה שאמרו - יתירה מכביצה, הא סתמא - כביצה [פחות מכביצה]. ואי נמי: כי הדדי נינהו וחדא מינייהו נקט.											⚡	◊	עט.
עד כמה מזמנין? עד כזית, דברי רבי מאיר.	אלא מהכא: [רבי מאיר]									◊	■	◊	עט.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
עד כביצה.	רבי יהודה								◆	■	◊	עט:
במאי קא מיפלגי?									^	■		עט:
ואכלת זו אכילה, ושבעת - זו שתיה. ואכילה בכזית.	רבי מאיר סבר:	◆	■	!					■	◊		עט:
(דברים ח) ואכלת ושבעת - אכילה שיש בה שביעה, ואי זה - זה כביצה.	רבי יהודה סבר:	◆	■	!					■	◊		עט:
ואי סלקא דעתך כותבת הגסה שאמרו יתירה מכביצה - השתא כביצה שבועי משבעא, דעתא לא מיתבא? אלא לאו שמע מינה: כותבת הגסה שאמרו פחות מכביצה, כביצה - משבעא, ככותבת - מיתבא דעתיה.										■		עט:
כל השיעורין כולן בכזית, חוץ מטומאת אוכלין, ששינה הכתוב במשמען ושינו חכמים בשיעורן. וראיה לדבר יום הכפורים.	תניא, רבי:									■	◊	פ.
מאי שינה הכתוב במשמעו										^		פ.
(ויקרא כג) מלא תענה										!		פ.
ומאי שינו חכמים בשיעוריה										^		פ.
ככותבת										!		פ.
ומאי ראייה לדבר יום הכפורים?										?	◊	פ.
דאי מהתם - הוה אמינא: אורחא דקרא הוא.										!	◊	פ.
טומאת אוכלין כביצה מנלן?										^	◊	פ.
דאמר קרא (ויקרא יא) מכל האכל אשר יאכל - אוכל הבא מחמת אוכל, ואיזה זה - ביצת תרנגולת.	רבי אבהו אמר רבי אלעזר:									!	◊	פ.
ואימא גדי?										?	◊	פ.
מחוסר שחיטה										!		פ.
ואימא בן פקועה										?	◊	פ.
טעון קריעה.										!		פ.
ואימא ביצת בר יוכנן										?	◊	פ.
תפסת מרובה לא תפסת, תפסת מועט - תפסת.										!		פ.
ואימא ביעתא דציפורתא - דזוטר טובא										?	◊	פ.
מכל האכל אשר יאכל - אוכל שאתה אוכלו בבת אחת, ושיעור חכמים: אין בית הבליעה מחזיק יותר מביצת תרנגולת	רבי אבהו דידיה אמר:									!	◊	פ.
האוכל חלב בזמן הזה צריך שיכתוב לו שיעור, שמא יבא בית דין אחר וירבה בשיעורין.	רבי אלעזר:									■	◊	פ.
מאי ירבה בשיעורין?										^		פ.
אי נימא דמחייבי קרבן אכזית קטן										!	◊	פ.
(ויקרא ד) אשר לא תעשינה בשגגה ואשם, השב מידיעתו - מביא קרבן על שגגתו, לא שב מידיעתו - אין מביא קרבן על שגגתו.	והתניא:									?	◊	פ.
אלא, דלא מחייבי קרבן עד דאיכא כזית גדול.										!	◊	פ.
ולמאי דסליק אדעתיה מעיקרא דמחייבי קרבן אכזית קטן, מאי ירבה בשיעורין										?	◊	פ.
שמא ירבה בקרבנות מחמת שיעורין.										!	◊	פ.
שיעורין ועונשין הלכה למשה מסיני.	רבי יוחנן:									■	◊	פ.
עונשין? מכתב כתיבן										?		פ.

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה- O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- ^ answer-תירוץ- proof-ראיה- ■</p>
---	---

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	אלא הכי קאמר: [רבי יוחנן]											
שיעורים של עונשין הלכה למשה מסיני.	תניא נמי הכי: [ת"ק]											
בית דינו של יעבץ תיקנום	אחרים:											
והכתיב (ויקרא כז) אלה המצות - שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה.												
אלא: שכחום וחזרו ויסדום.	[אחרים]											
השונה מלא לוגמיו.	רב יהודה אמר שמואל:											
לא מלא לוגמיו ממש, אלא כל שאילו יסלקנו לצד אחד ויראה כמלא לוגמיו.	והא אנן תנן:											
מלא לוגמין	אימא: כמלא לוגמיו.											
מימתיב: [בית שמאי]	כמה ישתה ויהא חייב? בית שמאי אומרים: רביעית											
בית הלל:	מלא לוגמיו.											
רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר:	רבי יהודה בן בתירא:											
רבי יהודה בן בתירא:	מי עדיפא ממתניתין, דאוקימנא כדי שיראה - הכי נמי - כדי שיראה.											
אי הכי היינו רבי אליעזר	איכא בינייהו מלא לוגמיו דחוק.											
מתקף לה רב הושעיא:	אם כן הוה ליה מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל											
אמר ליה: [רב יהודה]	כי אתשיל - בעוג מלך הבשן אתשיל, דהוה ליה בית שמאי לחומרא.											
מתקף לה רבי זירא:	מאי שנא אכילה - דכל חד וחד בככותבת, ומאי שנא שתיה דכל חד וחד בדידיה?											
אמר ליה אביי:	קים להו לרבנן בככותבת דבהכי מיתבא דעתיה, בציר מהכי - לא מיתבא. בשתיה - בדידיה מיתבא דעתיה, בדחבריה לא מיתבא דעתיה.											
מתקף לה רבי זירא:	וכל העולם כולו בככותבת, ועוג מלך הבשן בככותבת?											
אמר ליה אביי:	קים להו לרבנן דבהכי מיתבא דעתיה, בציר מהכי - לא מיתבא דעתיה. מיהו, כולי עלמא - טובא, ועוג מלך הבשן - פורתא.											
מתקף לה רבי זירא:	בשר שמן - בככותבת, ולולבי גפנים בככותבת?											
אמר ליה אביי:	קים להו לרבנן דבהכי מיתבא דעתיה, בציר מהכי לא מיתבא דעתיה. - מיהו, בשר שמן - טובא, לולבי גפנים - פורתא.											
מתקף לה רבא:	כזית בכדי אכילת פרס, וכותבת בכדי אכילת פרס?											
אמר ליה אביי:	קים להו לרבנן דבהכי מיתבא דעתיה, בטפי מהכי - לא מיתבא דעתיה.											
מתקף לה רבא:	כזית בכדי אכילת פרס חצי פרס בכדי אכילת פרס?											
אמר ליה רב פפא:	הנח לטומאת גוויה, דלאו דאורייתא היא.											
ומי אמר רב פפא הכי? והכתיב (ויקרא יא) ולא תטמאו בהם ונטמאת בהם	מכאן שטומאת גוויה דאורייתא											
מדרבנן, וקרא אסמכתא בעלמא. כל האוכלין												

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
יכול לא יהא ענוש כרת על תוספת מלאכה, אבל יהא ענוש כרת על תוספת עיניו												■	פא.
תלמוד לומר (ויקרא כג) כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה ונכרתה, על עיצומו של יום - ענוש כרת, ואינו ענוש כרת על תוספת עיניו.												!	פא.
יכול לא יהא בכלל ענוש, אבל יהא מוזהר על תוספת מלאכה												?	פא.
תלמוד לומר (ויקרא כג) וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה, על עיצומו של יום הוא מוזהר, ואינו מוזהר על תוספת מלאכה.												!	פא.
יכול לא יהא מוזהר על תוספת מלאכה, אבל יהא מוזהר על תוספת עיניו.												?	פא.
ודין הוא: ומה מלאכה שנוהגת בשבתות וימים טובים - אינו מוזהר עליה, עיניו שאינו נוהג בשבתות וימים טובים - אינו דין שלא יהא מוזהר עליו?												!	פא.
אבל אזהרה לעיניו של יום עצמו לא למדנו, מניין?												^	פא.
לא יאמר ענוש במלאכה - דגמר מעיניו, ומה עיניו שאינו נוהג בשבתות וימים טובים - ענוש כרת, מלאכה שנוהגת בשבתות וימים טובים - לא כל שכן? למה נאמר? מופנה להקיש ולדון ממנו גזרה שוה: נאמר ענוש בעיניו, ונאמר ענוש במלאכה. מה מלאכה - לא ענוש אלא אם כן הוזהר, אף עיניו - לא ענוש אלא אם כן הוזהר.												!	פא.
איכא למיפרך: מה לעיניו - שלא הותר מכללו, תאמר במלאכה - שהותרה מכללה												?	פא.
אלא: לא יאמר ענוש בעיניו, דגמר ממלאכה: מה מלאכה שהותרה מכללה - ענוש כרת, עיניו שלא הותר מכללו - לא כל שכן? למה נאמר? מופנה להקיש ולדון ממנה גזרה שוה: נאמר ענוש בעיניו ונאמר ענוש במלאכה, מה מלאכה - ענוש והוזהר, אף עיניו - ענוש והוזהר.												!	פא.
איכא למיפרך: מה למלאכה - שכן נוהגת בשבתות וימים טובים, תאמר בעיניו - שאינו נוהג בשבתות וימים טובים												?	פא.
האי תנא עצם עצם גמר.	רבינא:											!	פא.
מופנה, דאי לא מופנה - איכא למיפרך כדפרכינן												■	פא.
לאי אפנויי מופנה. חמשה קראי כתיבי במלאכה, חד לאזהרה דיממא, וחד לאזהרה דליליא, וחד לענוש דיממא, וחד לענוש דליליא, וחד לאפנויי למגמר עיניו ממלאכה בין דיממא בין דליליא.												■	פא.
נאמר כאן עיניו, ונאמר להלן עיניו. מה להלן - לא ענוש אלא אם כן הוזהר, אף כאן לא ענוש אלא אם כן הוזהר.	דבי רבי ישמעאל תנא:											■	פא.
יליף שבת שבתון משבת בראשית, מה להלן - לא ענוש אלא אם כן הוזהר, אף כאן - לא ענוש אלא אם כן הוזהר.	רב אחא בר יעקב:											■	פא.
הוא גופיה שבת איקרי, דכתיב תשבתו שבתכם.	רב פפא:											■	פא.
בשלמא רב פפא לא אמר כרב אחא בר יעקב - דקרא דכתיב בגופיה עדיף. אלא רב אחא בר יעקב מאי טעמא לא אמר כרב פפא?												?	פא.
מיבעי ליה לכדתניא:												!	פא.
(ויקרא כג) ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש, יכול יתחיל ויתענה בתשעה - תלמוד לומר בערב.	[דתניא]											!	פא.
אי בערב - יכול משתחשך												?	פא.
תלמוד לומר בתשעה.												!	פא.
הא כיצד?												?	פא.
מתחיל ומתענה מבעוד יום.												!	פא.
מכאן שמוסיפין מחול על הקודש.												!	פא.
ואין לי אלא בכניסתו, ביציאתו מנין?												?	פא.
תלמוד לומר (ויקרא כג) מערב עד ערב.												!	פא.

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	כ	
בן שמונה ובן תשע מחנכין אותו לשעות, בן עשר ובן אחת עשרה משלימין מדרבנן, בן שנים עשרה משלימין מדאורייתא בתינוקות.	רב הונא:									◊	■	◊	פב.	
בן תשע ובן עשר מחנכין אותן לשעות, בן אחת עשרה בן שנים עשרה - משלימין מדרבנן, בן שלש עשרה משלימין מדאורייתא בתינוק.	רב נחמן:									◊	■	◊	פב.	
השלמה דרבנן ליכא, בן עשר בן אחת עשרה - מחנכין אותו לשעות, בן שנים עשרה - משלימין מדאורייתא.	רבי יוחנן:									◊	■	◊	פב.	
התינוקות אין מענין אותן ביום הכפורים, אבל מחנכין אותן לפני שנה ולפני שנים.	תנן:									◊	?	◊	פב. <	
בשלמא לרב הונא ורב נחמן - לפני שנה ולפני שנים, לפני שנה לדבריהן ולפני שנים לדבריהן. אלא לרבי יוחנן קשיא										?			פב.	
מאי שנה או שנים - סמוך לפירוקן.	אמר לך רבי יוחנן:									!		◊	פב.	
תינוקות אין מענין אותן ביום הכפורים, אבל מחנכין אותן שנה או שנים סמוך לפירוקן.	תא שמע, דתני רבה בר שמואל:									?	■	◊	פב.	
בשלמא לרבי יוחנן - ניחא, אלא לרב הונא ולרב נחמן, - קשיא										?			פב.	
מאי חינוך נמי דתני - השלמה.	אמרי לך רבנן:									!		◊	פב.	
ומי קרי לחינוך השלמה?										?			פב.	
אי זה חינוך? היה רגיל לאכול בשתי שעות - מאכילין אותו לשלש, בשלש - מאכילין אותו בארבע	והא תניא:									?	■		פב.	
תרי חנוכי הוו.	רבא בר עולא:									!			פב.	
עוברא שהריחה - מאכילין אותה עד שתשיב נפשה.												■	פב. מ	
חולה מאכילין אותו על פי בקיאי, ואם אין שם בקיאי - מאכילין אותו על פי עצמו, עד שיאמר די.												■	פב. מ	
עוברא שהריחה בשר קודש או בשר חזיר - תוחבין לה כוש ברוטב, ומניחין לה על פיה. אם נתיישרה דעתה - מוטב, ואם לאו - מאכילין אותה רוטב עצמה, ואם נתיישרה דעתה - מוטב, ואם לאו - מאכילין אותה שומן עצמו, שאין לך דבר שעומד בפני פקוח נפש חוץ מעבודה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים.	תנו רבנן:											■	◊	פב. ג
עבודה זרה מגלן?												^	◊	פב.
אם נאמר (דברים ו) בכל נפשך למה נאמר בכל מאדך? ואם נאמר (דברים ו) בכל מאדך למה נאמר בכל נפשך? אלא לומר לך, אם יש לך אדם שגופו חביב עליו מממונו - לך נאמר בכל נפשך ואם יש לך אדם שמונו חביב עליו מגופו לך נאמר בכל מאדך.	דתניא, רבי אליעזר:									!	■	◊	פב.	
גילוי עריות ושפיכת דמים מנא לן?												^	◊	פב.
(דברים כב) כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה, וכי מה ענין למדנו מרוצח לנערה המאורסה? אלא, הרי זה בא ללמד ונמצא למד: מה נערה המאורסה ניתן להצילה בנפשו - אף רוצח (כו') ניתן להצילו בנפשו. מה רוצח יהרג ואל יעבור - אף נערה המאורסה - יהרג ואל יעבור.	דתניא, רבי:									!	■	◊	פב.	
ורוצח גופיה מנא לן?										?			פב. פב:	
סברא היא.										!			פב.	
דההוא דאתא לקמיה דרבה, אמר ליה: אמר לי מרי דוראי: קטליה לפלניא, ואי לא קטילנא לך.										!	○		פב.	
נקטלך ולא תקטול. מאי חזית דדמא דידך סומק טפי? דילמא דמא דההוא גברא סומק טפי.	אמר ליה: [רבה]									!	■	◊	פב.	
ההיא עוברא דארחא, אתו לקמיה דרבי												○	◊	פב.
זילו לחושו לה דיומא דכיפורי הוא.	אמר להו: [רבי]											■	◊	פב.
לחושו לה ואילחישא.												○		פב.
(ירמיהו א) בטרם אצרך בבטן ידעתך וגו'.	קרי עליה: [רבי]											■	◊	פב.
נפק מינה רבי יוחנן.												○	◊	פב.
ההיא עוברא דארחא, אתו לקמיה דרבי חנינא												○		פב.

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פיסקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
--	---

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
לחוש לה	אמר להו: [רבי חנינא]											
ולא אילחישא.												
(תהלים נח) זרו רשעים מרחם	קרי עליה: [רבי חנינא]											
נפק מיניה שבתאי אצר פירי.												
חולה מאכילין אותו על פי בקיאיין.												
חולה אומר צריך, ורופא אומר אינו צריך - שומעין לחולה	רבי ינאי:											
מאי טעמא												
(משלי יד) לב יודע מרת נפשו.												
פשיטא												
מהו דתימא: רופא קים ליה טפי, קא משמע לן.												
רופא אומר צריך וחולה אומר אינו צריך - שומעין לרופא.	[רבי ינאי]											
מאי טעמא												
תונבא הוא דנקיט ליה.												
חולה מאכילין אותו על פי בקיאיין.	תנן:											
על פי בקיאיין - אין, על פי עצמו - לא. על פי בקיאיין - אין, על פי בקי אחד - לא												
הכא במאי עסקינן - דאמר לא צריכנא.												
וליספו ליה על פי בקי												
לא צריכא, דאיכא אחרינא בהדיה, דאמר: לא צריך.												
מאכילין אותו על פי בקיאיין.												
פשיטא ספק נפשות הוא וספק נפשות להקל												
לא צריכא דאיכא תרי אחריני בהדיה, דאמרי: לא צריך.												
תרי כמאה, ומאה כתרי - הגי מילי לענין עדות, אבל לענין אומדנא - בתר דעות אזלינן.	ואף על גב דאמר רב ספרא:											
והגי מילי לענין אומדנא דממונא, אבל הכא - ספק נפשות הוא.												
ואם אין שם בקיאיין - מאכילין אותו על פי עצמו	והא מדקתני סיפא:											
מכלל דרישא דאמר צריך												
במה דברים אמורים - דאמר לא צריך אני, אבל אמר צריך אני - אין שם בקיאיין תרי אלא חד דאמר לא צריך - מאכילין אותו על פי עצמו.	חסורי מיחסרה והכי קתני:											
כל היכא דאמר צריך אני אפילו איכא מאה דאמרי לא צריך - לדידיה שמעינן, שנאמר לב יודע מרת נפשו.	מר בר רב אשי											
אם אין שם בקיאיין - מאכילין אותו על פי עצמו.	תנן:											
טעמא - דליכא בקיאיין, הא איכא בקיאיין - לא												
במה דברים אמורים - דאמר לא צריך אני, אבל אמר צריך אני - אין שם בקיאיין כלל מאכילין אותו על פי עצמו, שנאמר לב יודע מרת נפשו.	הכי קאמר:											
מי שאחזו בולמוס - מאכילין אותו אפילו דברים טמאים, עד שיאורו עיניו.												
מי שנשכו כלב שוטה - אין מאכילין אותו מחצר כבד שלו	[ת"ק]											

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מתיר.	רבי מתיא בן חרש:											פג.
החושש בגרונו מטילין לו סם בתוך פיו בשבת, מפני שהוא ספק נפשות, וכל ספק נפשות דוחה את השבת.	ועוד אמר רבי מתיא בן חרש:											פג.
מי שנפלה עליו מפולת, ספק הוא שם ספק אינו שם, ספק חי ספק מת, ספק נכרי ספק ישראל - מפקחין עליו את הגל.												פג.
מצאוהו חי - מפקחין, ואם מת - יניחוהו.												פג.
מניין היו יודעין שהאירו עיניו? משיבחיין בין טוב לרע.	תנו רבנן:											פג.
ובטעמא.	אביי:											פג.
מי שאחזו בולמוס - מאכילין אותו הקל הקל, טבל ונבילה - מאכילין אותו נבילה, טבל ושביעית - שביעית.	תנו רבנן:											פג.
טבל ותרומה - תנאי היא												פג.
מאכילין אותו טבל, ואין מאכילין אותו תרומה.	דתנאי: [ת"ק]											פג.
תרומה ולא טבל.	בן תימא:											פג.
היכא דאפשר בחולין - דכולי עלמא לא פליגי דמתקנינן ליה ומספינן ליה. כי פליגי בדלא אפשר בחולין	רבה:											פג.
טבל חמור	מר סבר: [בן תימא]											פג.
תרומה חמורה	ומר סבר: [ת"ק]											פג.
טבל חמור, אבל תרומה - חזיא לכהן.	מר סבר: [בן תימא]											פג.
תרומה חמורה, אבל טבל - אפשר לתקוניה.	ומר סבר: [ת"ק]											פג.
אפשר בחולין פשיטא												פג.
לא צריכא בשבת.												פג.
בשבת נמי פשיטא, טלטול מדרבנן הוא												פג.
הכא במאי עסקינן - בעציץ שאינו נקוב, דרבנן.												פג.
טבל חמור	מר סבר: [בן תימא]											פג.
תרומה חמורה.	ומר סבר: [ת"ק]											פג.
לימא תנאי היא												פג.
מי שנשכו נחש קורין לו רופא ממקום למקום, ומקרעין לו את התרנגולת, וגוזזין לו את הכרישין, ומאכילין אותו ואין צריך לעשר, דברי רבי.	דתנאי: [ת"ק]											פג.
לא יאכל עד שיעשר.	רבי אלעזר ברבי שמעון:											פג.
נימא רבי אלעזר ברבי שמעון היא, ולא רבן												פג.
אפילו תימא רבי, עד כאן לא קאמר רבי התם - אלא לענין מעשר ירק דרבנן, אבל במעשר דגן דטבל דאורייתא הוא - אפילו רבי מודה דאי שרית ליה בעציץ שאינו נקוב אתי למיכל בעציץ שהוא נקוב.												פג.
מי שאחזו בולמוס מאכילין אותו דבש וכל מיני מתיקה, שהדבש וכל מיני מתיקה מאירין מאור עיניו של אדם. ואף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר - (שמואל א' יד) ראו נא כי ארו עיני כי טעמתי מעט דבש הזה.	תנו רבנן:											פג.
ומאי אף על פי שאין ראיה לדבר												פג.
דהתם לאו בולמוס אחזיה.												פג.
לא שנו אלא לאחר אכילה, אבל קודם אכילה - מגרר גריר, דכתיב (שמואל א' ל) וימצאו איש מצרי בשדה ויקחו אתו אל דוד ויתנו לו לחם ויאכל וישקהו מים ויתנו לו פלח דבלה ושני צמקים ויאכל ותשב רוחו אליו כי לא אכל לחם ולא שתה מים שלשה ימים ושלשה לילות.	אביי:											פג.
מי שאחזו בולמוס מאכילין אותו אליה בדבש.	רבי נחמן אמר שמואל:											פג.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	תניא כוותיה דשמואל:											
כשהורגין אותו אין הורגין אותו אלא בדבר הנזק.												
דחייף ביה - מסתכן, דנכית ליה - מיית.												
דחייף ביה מסתכן												
מאי תקנתיה?												
נישלה מאניה ונירהיט.												
רב הונא בריה דרב יהושע חף ביה חד מינייהו בשוקא, שלחינהו למאניה ורהיט.												
קימתי בעצמי - (קהלת ז) החכמה תחיה בעליה.	אמר: [רב הונא בריה דרב יהושע]											
דנכית ליה מיית												
מאי תקנתיה?												
ניתי משכא דאפא דדיכרא, וניכתוב עליה: אנא פלניא בר פלניא אמשכא דאפא דיכרא כתיבנא עלך כנתי כנתי קלירוס.	אביי:											
קנדי קנדי קלורוס יה יה ה' צבאות, אמן אמן סלה.	ואמרי לה:											
ונשלחינהו למאניה ולקברינהו בי קברי עד תריסר ירחי שתא, ונפקינהו ונקלינהו בתנורא, ונבדרינהו לקטמיה אפרשת דרכים.												
והנך תריסר ירחי שתא, כי שתי מיא - לא לישתי אלא בגובתא דנחשא, דילמא חזי בבואה דשידא וליסתכן.												
כי הא דאבא בר מרתא, הוא אבא בר מניומי, עבדא ליה אימיה גובתא דדהבא ואסתאי.												
ועוד אמר רבי מתיא.												
רבי יוחנן חש בצפידנא, אול גבה דההיא מטרוניתא, עבדא ליה מלתא חמשא ומעלי שבתא. אמר לה: בשבת מאי? אמרה ליה: לא צריכת. - אי מצטריכנא מאי? - אמרה ליה: אישתבע לי לאלהא דישראל דלא מגלית. - אישתבע לה: לאלהא דישראל לא מגלינא גליא ליה.												
נפק דרשה בפירקא.												
והא אישתבע לה												
לאלהא דישראל הוא דלא מגלינא, הא לעמא ישראל מגלינא.												
והא איכא חלול השם												
דמגלי לה מעיקרא.												
מאי עבדא ליה?												
מי שאור שמן זית, ומלח.	רב אחא בריה דרב אמר:											
שאור גופיה, שמן זית ומלח.	רב ימר:											
משחא דגדפא דאווא.	רב אשי:											
אנא עבדי לכולהו, ולא איתסאי, עד דאמר לי ההוא טייעא: אייתי קשייתא דזיתא דלא מלו תילתא וקלינהו בנורא אמרא חדתא, ואדביק בככי דריה. עבדי הכי ואיתסאי.	אביי:											
ממאי הוה?												
מחמימי חמימי דחיטי ומשירי כסא דהרסנא.												
ומאי סימניה?												
כד רמי מידי בככיה ואתא דמא מבי דרי.												
רבי יוחנן כי חש בצפידנא עבד הכי בשבתא, ואיתסי.												

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ורבי יוחנן היכי עביד הכי?												פד.
שאני צפידנא, הואיל ומתחיל בפה וגומר בבני מעיים.	רבי נחמן בר יצחק:											פד.
כמאן - כרבי מתיא בן חרש יוחנן:	רב חייא בר אבא לרבי											פד.
החושש בפיו מטילין לו סם בשבת?	דאמר: [רבי מתיא בן חרש]											פד.
שאני אומר: בזו, ולא באחרת.	אמר ליה: [רבי יוחנן]											פד.
לימא מסייע ליה:												פד.
מי שאחזו ירקון - מאכילין אותו בשר חמור, מי שנשכו כלב שוטה - מאכילין אותו מחצר כבד שלו, והחושש בפיו - מטילין לו סם בשבת, דברי רבי מתיא בן חרש.	[רבי מתיא בן חרש]											פד.
באילו אין בהם משום רפואה.	חכמים:											פד.
באלו למעוטי מאי												פד.
לאו למעוטי סם?												פד.
לא, למעוטי מקיזין דם לסרוגכי.												פד.
הכי נמי מסתברא												פד.
מקיזין דם לסרוגכי בשבת, ומי שנשכו כלב שוטה מאכילין אותו מחצר כבד שלו, והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת.	דתניא: שלשה דברים אמר רבי ישמעאל ברבי יוסי ששמע משום רבי מתיא בן חרש:											פד.
באלו אין בהן משום רפואה.	חכמים:											פד.
באלו למעוטי מאי - מאי לאו אתרתי בתרייתא, ולמעוטי דרישא?												פד.
לא, אתרתי קמיתא, ולמעוטי דסיפא.												פד.
עוברת שהריחה - מאכילין אותה עד שתשוב נפשה, ומי שנשכו כלב שוטה - מאכילין אותו מחצר כבד שלו, והחושש בפיו - מטילין לו סם בשבת, דברי רבי אלעזר ברבי יוסי שאמר משום רבי מתיא בן חרש.	תא שמע, דתני רבה בר שמואל:											פד.
בזו ולא באחרת.	חכמים:											פד.
בזו אהייא?												פד.
אילימא אעוברת												פד.
פשיטא עוברת מי איכא למאן דאמר דלא?												פד.
אלא לאו - אסם, שמע מינה.												פד.
מתניתין נמי דיקא	רב אשי:											פד.
ועוד אמר רבי מתיא בן חרש החושש בפיו מטילין לו סם בשבת	[מתניתין]											פד.
ולא פליגי רבנן עליה. ואם איתא דפליגי רבנן עליה - ליערבינהו וליתנינהו, וליפלגו רבנן בסיפא - שמע מינה.												פד.
מפני שספק נפשות הוא וכו'.												פד.
למה לי תו למימר וכל ספק נפשות דוחה את השבת?												פד.
לא ספק שבת זו בלבד אמרו, אלא אפילו ספק שבת אחרת.	רב יהודה אמר רב:											פד.
היכי דמי?												פד.
כגון דאמדוה לתמניא יומי, ויומא קמא שבתא. מהו דתימא: ליעכב עד לאורתא כי היכי דלא ניהול עליה תרי שבתא, קא משמע לן.												פד.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ? שאלה-question ^ תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	תניא נמי הכי:											
מחמין חמין לחולה בשבת בין להשקותו בין להברותו. ולא שבת זו בלבד אמרו אלא לשבת אחרת. ואין אומרים: נמתין לו שמא יבריא, אלא מחמין לו מיד, מפני שספק נפשות דוחה את השבת ולא ספק שבת זו אלא אפילו ספק שבת אחרת.												
ואין עושין דברים הללו לא על ידי נכרים ולא על ידי קטנים, אלא על ידי גדולי ישראל.												
ואין אומרים יעשו דברים הללו לא על פי נשים ולא על פי כותיים, אבל מצטרפין לדעת אחרת.												
מפקחין פקוח נפש בשבת והזריז הרי זה משובח, ואין צריך ליטול רשות מבית דין.	תנו רבנן:											
הא כיצד?												
ראה תינוק שנפל לים - פורש מצודה ומעלהו. והזריז הרי זה משובח ואין צריך ליטול רשות מבית דין - ואף על גב דקא צייד כוורי.												
ראה תינוק שנפל לבור - עוקר חוליא ומעלהו. והזריז הרי זה משובח ואין צריך ליטול רשות מבית דין - אף על גב דמתקן דרגא.												
ראה שננעלה דלת בפני תינוק - שוברה ומוציאו, והזריז הרי זה משובח ואין צריך ליטול רשות מבית דין - ואף על גב דקא מיכוין למיתבר בשיפי												
מכבין ומפסיקין מפני הדליקה בשבת והזריז הרי זה משובח ואין צריך ליטול רשות מבית דין - ואף על גב דקא ממכיד מכוכי.												
וצריכא, דאי אשמועינן ים - משום דאדהכי והכי אזל ליה, אבל בור דקא יתיב - אימא לא, צריכא. ואי אשמועינן בור - משום דקא מיבעית, אבל ננעלה דלת - אפשר דיתיב בהאי גיסא ומשיבש ליה באמגוזי, צריכה.												
מכבין ומפסיקין												
למה לי?												
דאפילו לחצר אחרת.												
לא הלכו בפקוח נפש אחר הרוב.	רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל:											
היכי דמי?												
אי נימא דאיכא תשעה ישראל ונכרי אחד ביניהו												
רובא ישראל נינהו												
אי נמי פלגא ופלגא												
ספק נפשות להקל.												
אלא דאיכא תשעה נכרים וישראל אחד												
הא נמי פשיטא, דהוה ליה קבוע, וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי?												
לא צריכא דפרוש לחצר אחרת, מהו דתימא: כל דפריש - מרובא פריש, קא משמע לן דלא הלכו בפקוח נפש אחר הרוב.												
איני?												
תשעה נכרים וישראל אחד, באותה חצר - מפקחין, בחצר אחרת - אין מפקחין	והאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן:											
לא קשיא, הא - דפרוש כולהו, הא - דפרוש מקצתייהו.												
ומי אמר שמואל הכי?												
מצא בה תינוק מושלך, אם רוב נכרים - נכרי, ואם רוב ישראל - ישראל, מחצה על מחצה - ישראל.	והתנן:											
לא שנו אלא להחיותו, אבל ליחסו - לא	ואמר רב:											
לפקח עליו את הגל.	שמואל:											

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
מקרא-key:	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא												
כי איתמר דשמואל - ארישא איתמר:												!
אם רוב נכרים - נכרי [רישא]												!
ולענין פקוח נפש אינו כן. שמואל:												!
אם רוב נכרים נכרי												!
למאי הילכתא?												?
להאכילו נבלות. רב פפא:												!
אם רוב ישראל - ישראל												!
למאי הילכתא												?
להחזיר לו אבידתו.												!
מחצה על מחצה - ישראל												!
למאי הילכתא?												?
לנוקין ריש לקיש:												!
היכי דמי?												^
אי נימא דנגחיה תורא דידן לתורא דידיה												!
נייתי ראייה ונשקול												?
לא צריכא, דנגחיה תורא דידיה לתורא דידן, פלגא - יהיב ליה, אידך פלגא - נימא ליה: אייתי ראייה דלאו ישראל אנא, ושקול.												!
מי שנפל עליו מפולת וכו'.												!
מאי קאמר?												^
לא מיבעיא קאמר: לא מיבעיא ספק הוא שם ספק אינו שם, דאי איתיה חי הוא - דמפקחין, אלא אפילו ספק חי ספק מת - מפקחין, ולא מיבעיא ספק חי ספק מת דישאל, אלא אפילו ספק נכרי ספק ישראל - מפקחין.												!
מצאוהו חי מפקחין												!
מצאוהו חי פשיטא												?
לא צריכא, דאפילו לחיי שעה.												!
ואם מת ינחורו												!
הא נמי פשיטא												?
לא צריכא לרבי יהודה בן לקיש.												!
אין מצילין את המת מפני הדליקה	דתניא: [ת"ק]											!
שמעתי שמצילין את המת מפני הדליקה.	רבי יהודה בן לקיש:											!
ואפילו רבי יהודה בן לקיש לא קאמר אלא מתוך שאדם בהול על מתו, אי לא שרית ליה - אתי לכבויה. אבל הכא, אי לא שרית ליה - מאי אית ליה למעבד?												!
עד היכן הוא בודק? עד חוטמו	תנו רבנן: [ת"ק]											!
עד לבו.	יש אומרים:											!
בדק ומצא עליונים מתים - לא יאמר: כבר מתו התחוננים.												!
מעשה היה, ומצאו עליונים מתים ותחוננים חיים.												!

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

יומא-יום הכפורים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	כ
נימא הני תנאי כי הני תנאי													פה.
מהיכן הולד נוצר - מראשו, שנאמר (תהלים עא) ממעי אמי אתה גווי ואומר (ירמיהו ז) גוי נורך והשליכי.	דתנאי: [ת"ק]												פה.
מטיבורו, ומשלח שרשיו אילך ואילך.	אבא שאול :												פה.
אפילו תימא אבא שאול, עד כאן לא קא אמר אבא שאול התם - אלא לענין יצירה, דכל מידי ממציעתיה מיתצר. אבל לענין פקוה נפש - אפילו אבא שאול מודי דעקר חיותא באפיה הוא, דכתיב (בראשית ז) כל אשר נשמת רוח חיים באפיו.													פה.
מחלוקת ממטה למעלה, אבל ממעלה למטה, כיון דבדק ליה עד חוטמו - שוב אינו צריך, דכתיב כל אשר נשמת רוח חיים באפיו.	רב פפא:												פה.
וכבר היה רבי ישמעאל ורבי עקיבא ורבי אלעזר בן עזריה מהלכין בדרך, ולוי הסדר ורבי ישמעאל בנו של רבי אלעזר בן עזריה מהלכין אחריהן.													פה.
מניין לפקוח נפש שדוחה את השבת?	נשאלה שאלה זו בפניהם:												פה.
(שמות כב) אם במחותרת ימצא הגבגב. ומה זה, שספק על ממון בא ספק על נפשות בא, ושפיכות דמים מטמא את הארץ וגורם לשכינה שתסתלק מירושלם - ניתן להצילו בנפשו, קל וחומר לפקוח נפש שדוחה את השבת.	נענה רבי ישמעאל ואמר:												פה.
(שמות כא) וכי יזד איש על רעהו וגו' מעם מזבחי תקחנו למות. מעם מזבחי - ולא מעל מזבחי.	נענה רבי עקיבא ואמר:												פה.
לא שנו אלא להמית, אבל להחיות - אפילו מעל מזבחי.	ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:												פה.
ומה זה, שספק יש ממש בדבריו ספק אין ממש בדבריו, ועבודה דוחה שבת - קל וחומר לפקוח נפש שדוחה את השבת.													פה:
ומה מילה, שהיא אחד ממאתים וארבעים ושמונה איברים שבאדם - דוחה את השבת, קל וחומר לכל גופו - שדוחה את השבת.	נענה רבי אלעזר ואמר:												פה.
(שמות לא) את שבתתי תשמרו יכול לכל - תלמוד לומר אך - חלק.	רבי יוסי ברבי יהודה:												פה.
(שמות לא) כי קדש היא לכם - היא מסורה בידכם, ולא אתם מסורים בידה.	רבי יונתן בן יוסף:												פה.
(שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת, אמרה תורה: חלל עליו שבת אחת, כדי שישמור שבתות הרבה.	רבי שמעון בן מנסיא:												פה.
אי הואי התם הוה אמינא: דידי עדיפא מדידהו	רבי יהודה אמר שמואל:												פה.
(ויקרא יח) וחי בהם - ולא שימות בהם.	[שמואל]												פה.
לכולהו אית להו פירכא, בר מדשמואל דלית ליה פרכא.	רבא:												פה.
דרבי ישמעאל - דילמא כדרבא													פה.
מאי טעמא דמחותרת - חזקה אין אדם מעמיד עצמו על ממונו, והאי מידע ידע דקאי לאפיה, ואמר: אי קאי לאפאי - קטילנא ליה והתורה אמרה: בא להרגך - השכם להרגו.	דאמר רבא:												פה.
ואשכחן ודאי, ספק מנלן?													פה.
דרבי עקיבא נמי, דילמא כדאביי.													פה.
מסרינן ליה זוגא דרבנן, לידע אם ממש בדבריו.	דאמר אביי:												פה.
ואשכחן ודאי, ספק מנא לן?													פה.
וכולהו אשכחן ודאי, ספק מנא לן?													פה.
ודשמואל ודאי לית ליה פירכא.													פה.
טבא חדא פלפלתא חריפא ממלא צנא דקרי.	רבינא ואיתימא רב נחמן בר יצחק:												פה.
חטאת ואשם ודאי - מכפרין.													פה:
מיתה ויום הכפורים - מכפרין עם התשובה.													פה.

